

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

APĂRE DE DOUĂ ORI PE LUNA

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL

pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

SUMARUL:

1. Anul nou	<i>Referent</i>
2. Cugetând la Nașterea Mântuitorului	<i>Pr. P. Chiricuță</i>
3. Credințe și datine	<i>Pr. Tr. Costea</i>
4. Rolul social al femeii	<i>Pr. N. Popescu</i>

5. Drum nou	<i>Preoteasa Angelescu</i>
6. Mișcarea Misionară	**
7. Cronica Internă	**
8. Mișcare în Cler	**

A N U L N O U

— ANUL BUCURIEI DE A MUNCII —

Așa să-i zicem anului acesta: anul bucuriei de a munci. Și va fi într'adevăr nou, înnoitor și aducător de mari și importante înnoiri.

Ce puțin cugetăm noi asupra bucuriei de a munci! Și atât de rar, încât cugetarea aceasta nu lasă nici o urmă statornică în sufletul nostru. Deaceia, când prilejul ne duce în fața unor asemenea considerațiuni, ne simțim ca și streini de cugetarea în legătură cu bucuria de a munci. Nu ne încălzește, nu ne vorbește în graiu înțeles, plăcut și răspânditor de viați tainice. Bucuria de a munci e pentru noi ca ceva de import, de pildă un tren adus de Moș Ajun ce fuge, fuge prin camera goală până ce s'a destins

arcul misterios. S'a slăbit resortul, — a dispărut și „hazul“ gustat gălăgios de sufletul nevinovat al copilului. — Pe când, s'ar cuveni ca ideea despre bucuria muncii să trăiască realmente și predominant în sufletul nostru; să acționeze, fără pauze adormitoare — ca orice idee care e fruct al sufletului propriu; să stralucească, să lumineze, să mângâie și — să răsplătească ea — cea dintâiu — oboseala, care de multe ori devine, prin firea, lucrurilor și slăbiciunea noastră, împovăratore, — de a munci.

În general, noi urmărim ca munca noastră, să producă bucurie în sufletele altora. Și numai atunci ne bucurăm de munca noastră când putem constata că alții, mai înainte,

și-au manifestat bucuria. Dovadă că resortul bucuriei de a munci nu mai funcționează normal în sufletul propriu. Căci, cum o să se bucure cineva de munca mea, pentru care eu n'am nici un sentiment? Sau, dacă într'adevăr se bucură, atunci aceea este o bucurie falsă și falsă e și bucuria mea și tot falsă a fost și munca mea. Aceasta este extrem de întristător și neasemănat de jicnitor pentru demnitățile omenească: să se susțină cu o muncă falsă și să se însuflețească cu bucurii false.

E posibil ca munca unuia să fie de real folos pentru obște. Dar dacă e săvârșită fără bucuria inimii proprii, valoarea ei e cu totul contestabilă. Și e posibil ca munca altuia să nu aducă nici o îmbunătățire sau ușurare obștii. Dar e izvorâtă dintr'o inimă caldă și aceasta îi dă un preț foarte mare.

Să, nu confundăm însă bucuria de a munci cu orgoliul degradant că putem face ceva în viața aceasta, adecă de multe ori, mult zgomot, cu ascuțit răsunet. E așa de mare deosebirea între bucuria, totdeauna tainică, de a munci și bucuria orgolioasă a lucrului trâmbițat — exact aceeași deosebire ca între inima creștinului în care stăpânește Iisus și inima păgânească în care huzurește duhul lumii acesteea.

Căci, ceea ce e principal și vrednic de ținut în seamă e următorul lucru: bucuria de a munci e semnul superiorității ființei omenești, cu condițiunea ca în ea să fie prezentă totdeauna esența, mireasma, tăria, viața și veșnicia evangheliei lui Hristos.

Anul 1932 — anul bucuriei de a munci

REFERENT

Cugetând eu la Nașterea Mântuitorului!...

Multe nașteri fericite și slăvite sub soare știe istoria a povesti. Au fost nașteri de regi, de înțelepți, de oameni binecuvântați de Dumnezeu să fie fericiți pe pământ, cât or trăi, din fașe până la mormânt. Mormântul însă—și pulberea vremii au acoperit faima acestor nașteri și vieți, mai curând ori mai târziu, sub uitare. Și după un număr de ani,... nimeni nu-și mai amintește tot adevărul despre acești prea fericiți, prea înțelepți și prea puternici câți s'au născut și au hălăduit sub soare....

Nașterea Mântuitorului însă n'are nici o asemănare cu toate aceste nașteri!

El s'a născut în cea mai cumplită părăsire și lipsă de orice ajutor omenesc; în peșteră, sălășuire vitelor și a fost pus în ieslea părăsită. N'a avut nici măcar parte de cea mai săracă sălășuire de om—casă, colibă....

S'a născut pentru o viață de nesfârșită umilință, nevinovăție, sărăcie și jertfă! Jertfa de cruce, pe înălțimea Golgotei, între doi tâlhari!

De atunci... două mii ani aproape au trecut și... vedeți minunea! El, prea umilul—prea nevinovatul, de toți părăsit, și prigonitul... dac' a murit, nu numai nu este uitat, dar slăvirea Lui și închinarea numelui Lui a cuprins și a învăpăiat tot pământul! Pentru a Lui slavă de douăzeci de veacuri: câți au jertfit de bună-voie cele mai prețioase legături cu lumea, viața și-au dat, cu sfântă pasiune!

El care, cât a trăit, „n'a avut unde să-și plece capul“—astăzi... priviți! În tot pământul mii-sute de mii domuri, catedrale, biserici și mănăstiri, capele în toate orașele lumii, în sate, la toate răspântiile și'n adâncimi de codri, în toată lumea! Și pe mormintele închinătorilor Lui, peste tot, de două mii de ani, străjuește semnul crucei în El semnul Crucii Lui, pe care El s'a jertfit spre slăvirea ispășirii a păcatului nostru!

Da, părinți și frați! Neîntrecută și neajunsă în slavă este Nașterea Celui-care acum două mii ani s'a născut în nespusă umilință și părăsire, în besna peșterii din Betleem!

Intre împărații pământului n'a fost și nu este unul care să I se potrivească: în faptă, în jertfă—și în mărire, peste hotar de veac și de grai!

O! Cât este de binefăcătoare Nașterea Lui, mai ales în ipostasul de cumplită umilință și părăsire, în care a și trăit viața Lui pe pământ! Dacă s'or fi născut din cine știe ce viteaz, cine știe ce înțelept bogat-puternic-împărat pământesc, am zice poate: cine și câți pot să fie cu El asemenea în mărire?!

Așa însă, că s'a umilit Dumnezeuzeirea înșasi până la nevinovăția și aspră părăsire a Sf. Fecioare și întunericul beznei din peșteră; și cât a trăit a fost lipsit de orice prielnicie a pământului; a făcut atâta bine tuturor prigonitilor soartei, a iubit atâta omul împilat de lipsuri, suferințe și păcat cum n'a iubit nimeni pe lume—însă a și fost prigonit fără de vină cum n'a fost om pe pământ; în urmă a fost răstignit spre a fi batjocură lumii și blestemat pentru păcate străine; în urmă slava Lui a cuprins tot pământul, toate graiurile; și în numele Lui de două mii de ani, în toată lumea, se face fără curmare și fără preget atâta bine; când văd această minune, mărirea Lui fără

seamă în omenire.... o! Doamne! Cât mă minunez și mă cutremur! Cât însă mă simt și întremat în necazurile cu care viața mă cuprinde și fără această minunată priveliște a Intrupării și Biruinței Tale, m'ar copleși!

Și mai ales în aceste vremuri de obștească și universală năucire în goana după vijelia atâtor patimi și în tăul acesta al plângerii și a neputinței în care s'a potmolit viața modernă,—cu mari cuceriri tehnice ca prielnicii pentru trup, cu sufletul însă atât de prisărit și înfricoșat—priveliștea Nașterii Tale, Doamne, este pentru noi, credincioșii, prilej de eroică reconfortare de suflet. Ca să nu desnădăjduim nici noi când suntem încercați de necazuri—cine s'ar putea semăna Ție în necazuri! Ca să ne bucurăm chiar când, pentru a sluji Ție, viața n'are nici pentru noi crutărilor pe care nu le-a avut față de Tine.

Căci Nașterea Ta, a Domnului, este și pentru noi nașterea din nou a omului, sfințit din nou prin Jertfa Ta și prin credința în a sluji Ție cu ori ce preț, cu prețul cel mai sublim al jertfei, după sfatul economiei Tale!

Ajută! Ajută-ne Doamne!

Preotul PETRE CHIRICUȚĂ

Credințe și datine strămoșești de Crăciun și Anul nou

Sărbătorile Crăciunului sunt așteptate cu multă bucurie de toată lumea. Copiii tânjesc după colindat, stea, irozi, capră, și aitele, cari sunt legate de Crăciunul cel îmbelșugat în toate.

1. Turtele și colacii.

O grijă de seamă a gospodinelor noastre este frământatul turtelor și al colacilor pentru ziua de Moș-Ajun. Turtele se fac din făină de grâu „cernută cu sita cea deasă” și ele închipesesc scutecele, cari au slujit la nașterea pruncului Iisus. Aceste turte se întind bine, se coc pe plită cu câteva zile înainte, pentruca în ziua de Ajun să se înmoaie în apă caldă, se pune zahăr și miez de nucă și apoi se împarte celor neavuți.

Colacii se pregătesc fie pentru colindători, fie pentru pomenirea morților. Gospodinele nevoiașе înlocuiesc adesea atât turtele, cât și colacii prin covrigi și felii de pâine de tîrg.

2. Moș Ajunul.

În seara de 23 spre 24 Decembrie, se obișnuiește să meargă cete, cete de copii alcătuite din doi, trei, patru și câte odată și mai mulți inși umblând din casă în casă cu „Bună dimineața la Moș-Ajun”.

Stăpânul casei iese și le dă covrigi, mere, nuci, cari sunt singura răsplată a umbletului lor.

Prin unele părți ale Olteniei, copiii își mai fac și un steag alcătuit dintr'o prăjină lungă, în vârful căreia leaga o basmă, două sau trei cu un ban de argint, câteva fire de busuioc și puțină tămâie, închipuind darurile, pe cari magii le-au adus la ieslea din Betleem, unde s'a născut Mântuitorul. Urarea se știe care este:

Bună dimineața la Moș-Ajun

Ne dați ori nu ne dați.

3. Icoana.

În toate părțile, este obiceiul, ca în ziua de Ajunul Crăciunului, cântăreții bisericești să umble cu icoana, pe care este zugrăvită nașterea Domnului nostru Iisus Hristos. Această datină nu este decât o înfățișare a vestirii Nașterii pruncului Iisus, ce se sărbătorește a doua zi, vestire, pe care trebuie s'o facă preotul, care neputând colinda într-o singură zi prin cele mai îndepărtate case ale parohiei sale, trimite în locul său pe cântăreții bisericești.

4. Colindul.

Cu câteva săptămâni înainte, copiii dela 7—8 ani în sus încep să-și caute tovarăși pentru umblatul cu colindul de Crăciun. Traistele pentru adunat colacii, covrigii, nucile, poamele, trebuiesc procurate din vreme; dacă le lipsesc acestea, ei caută și le împrumută; dacă s'rup, se pun petece și li se întăresc baierile.

Gologanii se vor aduna în pungi de pânză sau de piele. Colindatul se face în seara de Ajunul Crăciunului, în noaptea Crăciunului și prin unele părți, se umblă și în seara de Sf. Vasile. Prin județul Ținutului, copiii umblă în ziua de Ajun prin satele vecine, iar a doua zi colindă în satul lor.

În județul Constanța, copiii umblă în ziua de Ajun dimineața de pe la miezul nopții și până la ziua, iar flăcăii în cete de câte 7—8 umblă seara.

Colindătorii vestesc gazdei și gazda se pregătește pentru primirea lui „Moș Crăciun”. Iată unul din multe variante:

D'a sculați boieri, co- Dar într'însul ce-i aș-
[coni] [ternut?]

Că vă vin colindători Scorțor verde mohorit
Noaptea pe la cântă- Slobozit până'n pământ
[tori] Și 'ntr'îns 'cine-i răs-

Nu vă aduc nici un rău. [tignit?]

Ei v'aduc pe Dumnezeu Domnul nostru Iisus
Dumnezeu e mititel [Hristos]

Mititel

Și'nfățeșel

Fașă albă de bumbac
Bătută cu diamant

Și tr misă în Țarigrad
Țarigradul jumătate
Rusalimul atreia parte.
Mai jos de Rusalim

Este un pat

Mândru lucrat

Din nouă scânduri de [brad.

Din gealau e geluit
Din bårdiță bårduit
Din cuțit e cuțitit.

Și la cap
Floare de mac
La picioare
Nici-o floare;
Și la brâu
Un spic de grâu
La pârte
Paun verde
La podele
Și la ușa
Flori derujă (sic).

Și la ferești
Flori domnești
La icoane busuioc
În mijloc
Pară de foc 1).

Colindul are foarte multe variante; tot atâtea variante câte ținuturi, județe etc., sunt pe întinsul țării noastre.

5. Steaua.

Începând cu întâia zi de Crăciun și sfârșind în ziua de Bobotează sau de Sf. Vasile, copiii umblă cu steaua în satul lor și în alte sate. Obișnuit cu steaua umblă — trei înși — trei crai — și numai rareori umblă mai mulți stelari, cu steaua strigând când intră pe poartă:

Cine primește steaua frumoasă

Și luminoasă

Cu colțuri multe

Și mărunte

Dela Nașterea lui Hristos dăruite.

Cântecele și urățile de stea de asemenea sunt foarte multe și ele se referă la: I Nașterea lui Iisus, II Craii dela răsărit și Irod, III Răstignirea lui Hristos, IV Nunta din Cana Galileii etc.

6. Vicleimul sau Irozii.

Prin Vicleim în Țara Românească, sau Irozii în celelalte părți, se înțelege datina tineretului român de a reprezenta la Crăciun Nașterea lui Iisus Hristos, venirea Magilor după stea, poftirea lor de către Irod, și rețențarea acestuia de a afla pruncul prin mijlocirea celor trei crai și adesea înfruntarea necredinței personificate printr'un copil sau printr'un cioban.

Textul lui Anton Pann ne dă aceste persoane: Irod, regele iudeilor și viceîmpărat.

Baltazar

Gaspard

Melchior

Călugărul, talmăcitorul lui Irod.

Ciobanul,

Soldatul I, Soldatul II-lea.

7. Turca și Capra.

Începând dela Ignat și sfârșind cu zilele Crăciunului, prin unele părți, în alte părți, obișnuindu-se numai în ziua de Sf. Vasile, tineretul român umblă cu capra și turca, nume ce-l poartă unul din flăcăii mascați.

Turca e un bot de oaie cu piele de iepure pe la barbă, cu urechi de iepure și coarne de lemn împodobite cu bete și în coarne cu clopoței de acioaie, pe care o poartă un flăcău mascat împreună cu alții făcând anume urări.

Dimitrie Cantemir în „Descrierea Moldovei” spune că Turca este o joacă iscodită încă din vremurile vechi, din pricina scârbei și a ciudei ce o aveau Moldovenii împotriva Turcilor. În ziua de Crăciun, unul se îmbracă pe deasupra cu un sac de pânză, la care se leagă un cap de bou și în spinarea acestuia se suia altul gheboșat și astfel colindă ulițele și casele.

1) Tudor Pamfile, Sărbătorile la Români, Crăciunul. București, Librăriile Sococ & Sîetea, 1914.

Prin Moldova și Bucovina se umblă *cu capra* pe alocuri, până în ajunul Bobotezei. Capul caprei se alcătuește dintr'un lemn scurt, cioplit în formă de cap de capră. Este astfel lucrat, că părțile maxilare se pot mișca și clămpăni în timpul ce unul urează, ceata caprei se alcătuește dintr'un flăcău ce îmbracă o fustă mare și lungă, atât de lungă că nu i se văd picioarele. Mai fac parte din ceată doi moșnegi — jidani, un mire, o mireasă, — țigani, țigancă, vânător, cioban, cavaleri și alți flăcăi îmbrăcați în costum național. Moșnegii au cojoacele întoarse pe dos ca și căciulele cu lungi mustați și barbe albe de lână sau păr de cozi de cai, cu naruri roșii și dinți la măști făcuți din fasole.

Conducător al cetei este de obicei un flăcău mascat în ofițer. Apropiindu-se și intrând în curtea gospodariilor, capra se vestește prin cântecul lăutarilor.

8. Tăiatul porcilor.

Tăiatul porcilor se face la Ignat. În unele părți, din pricina postului, se amână până la Crăciun, ca nu cumva să spurce vreun vas cu carne cu „de dulce” și astfel să se spurce și cei din casă.

În general porcii se taie în ziua de Ajunul Crăciunului. În ziua aleasă, disdedimează, se aude prin sat gătatul porcilor.

În privința aceasta, iată ce însemnează Ion Creangă în „*Amintirile*” sale:

„La Crăciun, când tăia tata porcul și-l pârlia, și-l opărea, si l'învelia iute cu paie de-l înădușia, ca să se poată rade mai frumos, eu însumi mă suiam deasupra porcului și făceam un chef de mii de lei.”

Întâiu se face porcului în frunte o tăietură cu cuțitul în chip de cruce, zicându-se ca și la facerea semnelui Sf. Cruci: În numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duh Amin și apoi începea tăierea părților zicându-se dela început: Să-l mâncăți sănătoși.

9. Pomul de Crăciun.

Pomul de Crăciun e o datină venită din Apus și încetățenită pe la orașe, iar prin ajutorul scoalelor a pătruns și la țară prin casele slujbașilor și proprietarilor cuprinși. Țăranii nu cunosc acest obicei.

Petre Ispirescu, în „*Poreștile unchiușului sfătos*” s'a minunat mult, când a văzut întâiul pom la un Neamț. Atunci a socotit, că în acea casă a murit cineva.

„După ce m'am făcut mare — spune el — am văzut, că obiceiul se întinde precum se întinde și năvălirea în gloată a străinilor de alt neam în orașele noastre. Dela străini obiceiul acesta a început a se pripăși și pe la Români și încă tot pe la de-alde cei procopsiți, cari se duc de învăță procopseala altor popoare, iar când se întorc acasă le e rușine, vedeți d-voastră, să mai vorbească românește, ci o dă tot prin franțuzește, ori prin nemfească”¹⁾.

Cunoaștem încă din clasele primare din lectura „Pom de Crăciun” a d-lui Brătescu-Voinești, situația lui Nicușor, copilul sărman ca „un pui de lăutar”, care reușise cu mare greutate, să se strecoare în curte boerească și de acolo pe terasă — într'un colțisor știut de el — de unde privește cu ochii înfrigurați ca de boală pomul de Crăciun! lumânările aprinse.... vedenia, care l-a chinuit multă vreme. A rămas extaziat. Nu-i pasă de ger. Lui i s'a deschis cerul. Dar.... când înăuntru dau năvală copiii boierilor, cari au avut bone sau guvernante pe vreo germană și se așează în semicerc să cânte: O! Tannenbaum, O! Tannenbaum.... afară Nicușor țipă în gură de câine: „Marș Leu! Marș Leu! Marș Leu!”...

10. Anul Nou.

Dintre toate serile de peste an cea mai bogată în datine și credințe, cea mai misterioasă și totdeodată una dintre cele mai plăcute pentru poporul român, este seara Sf. Vasile sau a Anului Nou. În această seară, toată suflarea românească începând dela copii, care de-abia rostesc câteva cuvinte, până la cel mai bătrân moșneag, își are partea sa de petrecere, de distracție și bucurie.

Încă nu s'a sfârșit un șir de datine și credințe începute cu Ajunul Crăciunului și iată că acum se începe altul tot atât de îmbelșugat, de atractiv și încântător. În această seară, ni se înfățișează un șir de credințe, prejudecăți și mistere, în al căror sân, după credința poporului, stă ascunsă cunoașterea viitorului.

Abia a apus soarele și unele părți se aprinde o lumânare de ceară curată, pe care o lasă să ardă toată noaptea dinaintea icoanelor și mai cu seamă dinaintea icoanei Domnului nostru Iisus Hristos, aceasta, pentruca să poată intra norocul în casă.

La fiecare casă, fie ea chiar bordeiu, se vede acum lumina aprinsă. Toți așteaptă cu nerăbdare pe colindători și pe plugărași. Copilașii cei mițitei cum aud zgomot și sunet de clopoței și mai ales buhaiu, aleargă îndată la ferestre să asculte micuții cum se urează și se colindă, pentruca să învețe și ei. Mamele, ca să facă mai multă bucurie ingerașilor lor, le dau în mână darurile menite pentru colindători, ca ei să le scoată afară și să le dăruiască colindătorilor. Firește ies și ele împreună cu dânsii, ca să nu li se întâmple vreo neplăcere O! Câtă bucurie, câtă palpitatie de inimă la acești copilași.

Unii Români mai bătrâni cu gândul mai mult la economie și la cele ce le-ar putea mai lesne aduce fericirea, lăsând tineretul să-și petreacă în bună pace, cum au fost și ei când au fost de seama lor, se așează lângă vatra focului și aduc câteva cepe și desfăcându-le, încep ca să facă calendarul, ca să vadă cum va fi anul viitor bun sau rău, roditor, sau neroditor?

1) Tudor Pamfile. Sărbătorile la Români, Crăciunul. București, Librăria Socec & Sfetea 1914.

După ce au făcut aceasta ies afară și se uită la lună și la stele, ca și din lucirea și pozițiunea acestora, să cunoască cum va fi anul viitor.

Alții visând ca într-o bună zi să ajungă bogați, priveghează de cu seară și până se face ziuă afară, căci în noaptea aceasta a anului nou, joacă comorile (bani îngropați) și văzându-i ar putea să-i desgroape¹⁾.

Mai departe se crede că în această noapte, se deschide cerul și numai acei oameni îl văd, când se deschide, cari sunt foarte buni la Dumnezeu. Cei ce pretind a-l fi văzut deschizându se, spun că cerul se închide ca o carte într-o clipeală. În acel moment, un bun creștin poate să ceară dela Dumnezeu orice și toate i se va da cu prisosință.

11. Colindul și Plugușorul.

În seara de Anul nou se umblă în unele părți ale țării cu colindul, tot ca și în Ajunul Crăciunului. Tineretul este atras mai mult spre plugușor, care desemnează în culorile cele mai vii dăprinderea principală a poporului nostru.

Cu câteva zile mai înainte, flăcăii la sate și școlarii și alți tineri la orașe se însoțesc mai mulți laolaltă și îngrijesc de bice, clopoței, ba chiar de o talancă, ca să sune mai tare și în urmă de un buhaiu. (Buhaiul e o putinică sau cofă goală, care se leagă la gură cu o piele tăbăcită de oaie. La mijloc se pune o şuviță de păr de cal, care udându-se cu apă, se trage când cu o mână când cu alta și produce o vibrațiune ce seamănă cu raetul unui bou sau al unui buhaiu de unde se vede că-i vine și numele).

La țară, ca și la oraș umblă cu plugul frumos împodobit și urând frumos: „Aho, Aho, copii argați, Stați puțin și nu mânați” etc. tot repetă refrenul „mânați măi!”, iar cei cu bicele zic: „hăi, hăi” și plesnesc în același moment voincește din biciu. Urarea aceasta se zice numai în seara de Anul nou și este unica, care are nenumărate variante.

12. Vasilca.

Sub Vasilcă se înțelege capul unui porc împodobit cu foi naturale și flori artificiale, cu panglici în culori, cu care au obiceiul să umble țigani în ajunul sau și în dimineața Anului nou. Încetul cu încetul acest obicei a decăzut și rar se mai văd astăzi țigani, cari își încearcă norocul intrând în curțile oamenilor cu dare de mână și făcând urări, ca porcul cel spornic și bogat în grăsimi să aducă la casă spor și belșug în toate.

13. Sorcova.

În ziua de Anul nou, disdedimineață, umblă copii dela 6—12 ani pe la casele oamenilor, ca să-i sorcovească, adică să ureze „ani mulți și fericiți”. Ei sorcovesc mai întâi pe cei din casă și apoi pornesc pe la rude și pe la prietenii

casii, ca să-i sorcovească și pe aceștia. atingând cu sorcova pe fiecare din membrii familiei încetișor și rostind cu naivitate următoarele cuvinte :

Sorcova, vesela	Tare ca fierul
Peste vară, Primăvară	Iute ca oțelul,
Să trăiți, să'nbătrâniți	Tare ca piatra,
Ca un măr, ca un păr	Iute ca săgeata
Ca un fir de trandafir	La anul și la mulți ani.

Darurile, ce le căpătau copii mai înainte, constau în fuioare de cânepă, turte și faguri de miere.

Astăzi însă recompensele lor constă în bani și copiii din timpul de față intră fără deosebire în orice casă unde sunt primiți.

Mai sunt și alte obiceiuri și datine peste cari trecem, căci am putut constata, că mai frumoase și mai mulțumitoare sunt obiceiurile simple românești, dela cari se inspire scrutări rustice: Creangă, Coșbuc, Delavrancea, Sadoveanu, Vlahută, Brătescu-Voinești și alții.

Copiii sunt mai bucuroși și se simt mai bine să meargă noaptea prin zăpadă și să ureze la fereastră luminată în tovărășia unui căpitan ca Nea Bănică a lui Delavrancea, decât să stea în casă.

Câți din noi nu ne găsim în lectura acestor scriitori, retrăind în amintire crâmpene de viață. Câți nu ne simțim amestecați în strigătele copiilor din Vârzarii lui Creangă, din ulița lui Coșbuc, ori rătăciți prin satele vecine ca cei doi copii, cari umblau cu Colindul și Plugușorul din Sadoveanu.

În aceste nopți albe — căci nu-mi aduc aminte să fi fost vreodată fără zăpadă — suflete se simt încinse de ploaia unui har ce coboară în cămine ca o binecuvântare.

...Dar tinerii școlari și mai ales școlărițe, cari privesc înfrigurate la vitrină cu ochii aprinși un arsenal de daruri de Crăciun? Ard în dorința de a avea și ei un dar, o jucărie chiar, pe care o doriă cu lacrimi în ochi Lizica — copila orfană din lectura lui Vlahuță.

Dar cu ce să-i cumpere? Bunica le spune, că nu sunt pentru ei. Astea sunt pentru cei bogați. În casa lor din mahala, nu știu dacă au măcar o bucată de lemn pe vatră.

Dacă pe acești sărmani copii îi privim de darurile ce se fac de Crăciun și Anul nou, nu rămân ei chinuți de viziunea unor amăgiri și dorinți neîmplinite? Vor înțelege ei caracterul creștin al acestor sărbători? Numai așa vor rămâne în memoria lor fixate definitiv ideile că limba, portul și obiceiurile noastre formează însăși caracterul propriu poporului românesc.

Pr. Traian C. Costea

Biserica Sf. Elefterie

1) S. Fl. Marian. Sărbătorile la Români. Cârneligile. București 1898, Institutul de Arte Grafice.

ROLUL SOCIAL AL FEMEII

Femeia, subiect de care mă voi ocupa în cele ce urmează, ca și tovarășul său de viață—omul a fost creatura nemijlocită a lui Dumnezeu. În Geneză la Cap. II verset 18 găsim : „Și au zis Domnul Dumnezeu : nu este bine să fie omul singur să-i facem ajutor asemenea lui“ ; iar în versete 22 și 23 acelaș capitol găsim : „Și au făcut Dumnezeu coasta, care o au luat din Adam femeie și o au adus pe ea la Adam și a zis Adam : iată acum os din oasele mele și trup din trupul meu, acesta se va chema femeie, pentru că din bărbatul său s'a luat“.

Ce rost avea femeia în iconomia creerii lumii ? Dumnezeu a supus voinței omului toată făptura Sa, ca omul, creatura cea mai desăvârșită, să nu fie singur. În zădar a căutat Adam în jurul său, că n'a găsit între făpturile existente ființa care înțelegând năzuințele sale, să-i poată fi asociat, care în primul rând să dea viață singurătății lui, iar în cele ce urmează să-l ajute în îndeplinirea scopului pentru care a fost creat. Dumnezeu face femeia din coasta lui Adam : „Creatorul n'o ia din capul omului, fiindcă în om capul comandă și femeia nu-i făcută spre a comandă, ci pentru a se supune. Dumnezeu n'o ia nici din picioarele omului, fiindcă femeia nu este sclava omului, nici instrumentul pasiunilor lui, nici victima capriciilor și tiraniei lui. Dacă ea îi datorește ascultare, aceasta însă în limitele dreptății și drepturilor lui, limite determinate de lege, prin însăși voința lui Dumnezeu. La ordinul Creatorului, femeia iese din inima omului, fiindcă femeia este tovarășa, ajutoarea omului, destinată să trăiască lângă el și pentru el, fiindcă omul trebuie s'o iubească—cum se iubește pe sine—și fiindcă înfățișat o calitate principală a femeii, rolul său principal în familie, influența ei în lume, vocațiunea ei particulară, își găsește expresia adevărată în acest cuvânt mareț *dragostea*, cuvânt sfânt, divin din nenorocire așa de adesea profanat“ (Ic. II. Teodorescu, *Încercări literatură bisericească* pag. 126).

Asupra însușirilor fizice ale femeii Sf. Scriptură nu ne vorbește. totuși ne este îngăduit să afirmăm judecând după majoritatea creaturilor feminine din vechime până astăzi, femeia a fost capod'operă creațiunii divine, aceasta în treacăt fie zis, că nu despre alcătuirea fizică a femeii ne vom ocupa acum, ci despre sufletul ei. Făcând o din coasta lui Adam, Creatorul prea bun împodobește femeia cu aceleaș însușiri ca și pe om, cu aceleaș virtuți, făcând-o părtaşă aceleiaș fericiri vecinice fără dureri, fără frică de dușmanul de temut de astăzi : moartea. Dar la aceleaș drepturi. Creatorul pune și aceleaș îndatoriri : ascultarea poruncii divine : Iar din pomul științei binelui și răului să nu mâncați dintr'ânsul, că ori

în ce zi veți mânca din el, cu moarte veți muri“ (Geneza III¹¹). De ascultarea sau nerespectarea poruncii dumnezeiești depinde în viitor fericirea sau blestemul pentru neamul omenesc. Adam a ascultat, omul, caracter tare, a rezistat, nici diavolul dușmanul fericirilor n'a cutezat să-l ispitească. Eva surprinsă în slăbiciunea firii sale, deși inzestrată cu aceiaș voe liberă și putere de discernământ a ce este bine și rău, la tentația diavolului, uită porunca divină și la mirajul unei mai mai mari fericiri : „se vor deschide ochii voștri și veți fi ca niște dumnezei cunoscând binele și răul“ (Geneza III¹²), săvârșește un îndoit păcat : calcă porunca divină și atrage și pe Adam la neascultare. Consecințele păcatului se văd imediat : pierderea harului divin, boala și moartea ca urmare a blestemului dumnezeesc : „Vei înmulți durerile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fii și spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta și el te va stăpâni. Datorită păcatului săvârșit de Eva ca și blestemului dumnezeesc, femeia în curgerea vremilor ajunsese potrivit hotărârilor și obiceiurilor unor neamuri ce n'aveau clară ideea de divinitate, nu numai roabă, dar chiar un obiect de care bărbatul dispune după voință. Așa vedem la toate popoarele politeiste și în parte și la monoteiste. Deși condamnată disprețului urmașilor pentru faptul său, femeia trebuie să-și reabiliteze situația sa în iconomia dumnezeiască pentru mântuirea lumii, căci Dumnezeu îi iertase în parte păcatul încă dela început, făgăduindu-i că din coapsele ei se va naște Mântuitorul, care va sdrobi capul șarpelui.

Din roaba pretențiilor omului, sub protecția legii divine urmașa Evei, femeia nouă—Maria—ajunge cea mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decat Serafimii pentru că „pe Dumnezeu Cuvântul a născut“ și „binecuvântată între femei“, că a născut pe Mântuitorul sufletelor noastre.

Iată dar femeia reabilitată tot prin grația divină. Inzestrată cu o inteligență egală și uneori chiar superioară omului, cu inima foarte simțitoare și lesne pornită spre binele semenului său, cu voință decisă în actele sale, din josnicia în care o adusesese păgânii, Creștinismul, după dreptate o înalță la treaptă de egalitate cu bărbatul ; Iar Mântuitor Christos primește a se naște din femeie ca să vină în lume. Femeia a dat dovadă de calități superioare chiar în lumea păgână ; ne-o mărturisește însăși istoria. Femeile Romane și eline au dat cetățeni eminenti, eroi pe câmpul de luptă și conducători iluștrii în timp de pace, ca și pretutindeni unde au fost înțelese și lăsate să-și desvolte în pace însușirile lor de mame și educatoare. Pentru calitățile pe care numai atunci când a fost băgată în seamă și le-a manifestat

femeia a meritat totdeauna ca astăzi toată atențiunea semenului său—omul—Nu rare ori femeia a fost în stare să-și învingă slăbiciunea trupului său fragil, printr'un caracter puternic, zel aposolic, curaj și mărinimie, servind de pildă chiar și bărbaților. Exemplu tipic ne dau femeile mironosițe ce urmau pe Mântuitorul în timpul activității sale pămâtenene. Ele nu l-au părăsit nici în timpul patimilor, nici răstignit pe cruce, nici după îngropare, deși ucenicii de mult fugiseră de frica prigonitorilor. Maria Magdalena împreună cu alte femei înfruntă frica inerentă firii slabe și încă intunecată fiind, merg la mormânt să ungă pe Domnul; iar ca răsplată a curajului lor, ele cele dintâi se învrednicesc să vadă pe Mântuitorul înviat (Ioan XX 1, 2, 15-18).

Biserica pentru însușirile alese ale femeii, întotdeauna i-a dat atenție deosebită. Credința în bună parte se adresează inimii, sentimentului și cum femeia este superioară în sentiment bărbatului, a fost prețios sprijin în propagarea ideii creștine. Istoriile propoveduirii creștinismului în lume este plină de nume de femei, care s'au jertfit pentru triumful bisericii lui Christos. Și cum biserica dorește ca noua societate, pervertită astăzi de atâtea idei bolnăvicioase datorită unei stări anormale, să revină la viață ideală propoveduită de Mântuitorul, nu poate neglija puterea de muncă a femeii și ei se adresează astăzi pentru sprijin, călând mai întâi să-i stimuleze cât mai mult prețioasele ei însușiri de fecioară, soție și mamă. În cele ce urmează voi analiza în scurt cum își poate manifesta femeia însușirile sale folositoare societății, în cele trei ipostase de : fecioară, soție, și mamă.

Fecioara. Fecioria este după morală un sfat evanghelic, nu o poruncă dumnezeiască. Totuși putem afirma că în anumite împrejurări ale vieții și la anumite firi este idealul vieții pentru cine o poate păstra neîntinată. Sfântul Apostol Pavel vorbește Corintenilor despre feciorie : „Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am ; iar sfat dau ca un miluit dela Domnul a fi credincios. Socotesc dar, că acest lucru este bun... Se deosebeste femeia și fecioara. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul ; iar cea măritată să grijească de ale lumii, cum va plăcea bărbatului” (I Corinteni VII 25, 26, 34). Sfântul Ciprian în cartea sa : De habitu virginie, cap. III spune : Vorhim acum despre fecioare, pentru care avem grije cu atât mai mare, cu cât ele sunt mai de laudă. Fecioarele sunt floarea sadului Bisericii, podoaba și frumusețea darului sufletesc, partea mai de frunte a turmei lui Christos”.

Sf. Ioan Chrisostom în Omilia 13 către Efeseni spune : Cunosc însu-mi fecioare plâpânde, cari duc o viață aspră și înfrânată, își chinuesc trupul cu veșminte aspre, cari odinioară nu putea afla încălzăminte destul de aleasă, iar acum umblă desculțe, au drept pat o mână de pae și petrec

mai toată noaptea în privighere. Ele lucrează neconținut la lână și la alte lucruri grele. Ele au grija de bolnavi, îi duc de mână, îi spală... multe din ele slujesc chiar la bucătărie.

Iată tipul ideal al fecioarei descris de sfinții Părinți ai Bisericii Creștine, fie el ca pildă tinerelor de astăzi. Sf. Vasile cel Mare completează în cartea sa de virginitate : Toate simțirile celor ce viețuiesc întru feciorie, trebuie să fie feciorelnice”. Tânăra creștină ca și toate semenele ei este ispitită de sentimente potrivite sexului și vârstei ; dar în vârsta critică 15-20 ani, când inima este sensibilă la tot ce poate produce plăcerea ca : lux, petreceri, plimbări, dans și mai știu eu câte invenții ale lumii trupului, inima să fie sub frâul rațiunii. Ea să vegheze fără preget asupra inimii, să o ferească de acțiuni nechibzuite ce pot fi de multe ori primejdioase. În lumea de astăzi cu simțuri pervertite, în care cuvântul „Castitate” a rămas în istorie—a fost odată—reinvierea timpului fecioarei creștine din timpurile vechi, ar însemna regenerarea societății. căci fecioara este temelie pe care femeia clădește în celelalte roluri ale ei de soție și mamă. Ferită de moravurile unei lumi ce n'are nimic sfânt în ea, fecioria va păsta întreaga comoară inimii sale pentru cel ce-i va fi hărăzit ca tovarăș de viață, căci drumul indicat de Providență a femeii este căsătoria, de care ne vom ocupa.

Femeia în căsătorie. Căsătoria nu este un contract social cum vor mulți s'o afirme, ci o taină, legământul cu binecuvântare dumnezeiască asupra celor ce se unesc Biserica pe temelul Sf. Scripturi prin reprezentanții săi, învătă despre căsătorie că este unirea legitimă, nesilită a unui bărbat și a unei femei cari cer harul dumnezeesc, pentru a trăi împreună până la sfârșitul vieții lor, având ca scop nasterea și creșterea copiilor, ajutorul și iubirea reciprocă în toate împrejurările vieții. Tabloul adevăratei fericiri în căsătorie îl zugrăvește fericitul Tertulian în scrierea sa : Către soți (Ad uxorem) II 9 : Cum aş putea numi fericirea căsătoriei pe care Biserica o încheie, săvârșirea sfintelor taine o întărește, binecuvântarea o peceľlueste, îngerii o vestesc și Părintele Ceresc o privește ca legiuită ? Ce legătură plăcută și sfântă între doi credincioși uniți în aceiași nădejde, în aceiași viețuire în aceiași cinstire de Dumnezeu !. Amândoi frate și soră, amândoi împreună servitori ai aceluiaș Stăpân, nedespărțiți cu trupul și sufletul. Cu adevărat doi într'un trup un trup și un suflet. Ei împreună stau în genunchi și se roagă, împreună ajunează. Se sfătuiesc, se încurajează, se sprijină unul pe altul. Fi sunt împreună în casa lui Dumnezeu, la cina Domnului. Ei împărtășesc deopotrivă unul cu altul sărăcia și bogăția, întristarea și bucuria. Între dânsii nu sunt secrete, cio încredere nemărginită și sunt grabnici a se ajuta unul pe altul ; ei nu știu ce este uritul sau supărarea. Ei nu se furizează unul de altul, pentru a vizita pe bolnavi sau a ajuta pe

săraci, milosteniile le fac fără a mai discuta și sacrificiile fără multă gândire...

Acestea văzând și ascultând Christos se bucură, le trimite pacea Sa, unde sunt doi și El, unde este El acolo cel rău nu este.—Va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi și vor fi amândoi un trup, o spune Geneza la început, (cap. II v. 24) și o repetă mai târziu Sf. Evanghelie (Marcu X, 7). Prin taina căsătoriei soții se leagă în fața lui Dumnezeu să ducă viața împreună. Dacă soțul aduce în căsnicie, puterea de muncă, conducerea, protecție, femeia la rândul său datorează soțului stimă, încredere, respect, și dragoste. Femeia va fi la înălțimea chemării sale de va veni în căsnicie insuflită de sentimentele nobile ce Dumnezeu a sădit într'însa. În căsnicie soția are dreptul la dragostea bărbatului și încă de înaltă speță : „așa cum Christos a iubit Biserica”. Legătura dintre soț și soție se înalță asemănând-o cu legătura dintre Christos și Biserica sa.

Evident contopirea a două suflete ce au fost străine unul altuia până la o vârstă se face cu oare care greutate, dar sub influența unei iubiri sincere la care se mai adaugă prudență și menajamente, legătura devine trainică transformându-se un trup și un suflet în înțelesul evanghelic. Marea menire a femeii ca soție stă în practicarea virtuților creștinești, de care cu mai multă ușurință a fost pătrunsă inima sa ca a bărbatului : răbdare, blândețe, credincioșie, atenție deosebită chiar și unui bărbat rău, brutal, necredincios. Statornică în practicarea acestor virtuți frumoase, are puțința să întoarcă la calea cea bună și pe cel rău că nu în zadar zice sf. Apostol Pavel către Corinteni : „Și femeia de are bărbat necredincios și acela va voi să viețuiască cu dânsa, să nu-l lase pe el. Pentru că se sfințește bărbatul necredincios prin femeia credincioasă... (I. Corinteni VII 13-14) ca și sfântul Apostol Petru ce zice : „Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, așa încât chiar dacă sunt unii cari nu se pleacă Cuvântului, să fie câștigați, fără vorbă, prin purtarea femeilor lor” (I Petru III, 1). Câștigând încrederea bărbatului prin purtarea sa, multe greseli din neexperiență se vor îndrepta, iar în locul discordiei se va întrona unitatea de gândire a sentimentelor, a acțiunii, care este idealul în căsnicie.

Nu rare cri se întâmplă neînțelegeri cu caracter grav în căsnicie cari amenință cu despărțirea. Ușor este a se despărți, dar greu, neînchipuit de greu a reface o fericire zdrobită. Aceia ce vedem în sălile tribunalelor ne înspăimântă. Sute și mii de perechi care din motive de multe ori copilărești, pentru vecinicul motiv : nepotrivirea de caracter, vin și cer despărțire. Câte din aceste perechi sunt pătrunse de vecinicul adevăr, porunca stăpânului tuturor : Aceia ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă. Acelaș formalism rece pentru ei la săvârșirea tainii, ca și la pronunțarea divorțului. Cu grabă așteaptă sentința

divorțului ca să ia un alt tovarăș la braț, tot cu aceeaș grabă cu care a așteptat oficierea tainei să înceapă petrecerea. Dar femeia înțeleaptă în inima căreia a avut ecou cuvântul Evangheliei, va ști să evite și aceste dureroase lovituri. Recunoscându-și lipsurile ca și pretențiile absurde, de le are, se va înarma cu răbdarea, pe care o va ridica la înălțimea virtuții. Ori ce lovitură nu o va discura, ci mai tare o va oțeli și nu rari sunt cazurile când fericirea revine în astfel de căsnicii sdruncinate și cu mai multă trainicie.—Biserica, pe temeiul învățaturii sf. Evanghelii nu recomandă în nici un caz divorțul, încurajându-se printr'ânsul pe deoparte călcarea legilor, iar pe de altă destrăbălarea. Femeia creștină este convinsă că taina nunții investită cu toate formalitățile ei este vecinică. Despart oamenii contractul social pe care s'au obicinuit să-l numească astfel, dar caracterul tainei este vecinic. De aceea în păstrarea legăturilor căsniciei, femeia are un rol covârșitor, la care trebuie să cugete serios, despărțirea lovind nu numai pe soți, dar și rezultatul unirii dintre soț și soție care sunt copii. În majoritatea cazurilor copiii ai căror părinți s'au despărțit n'au fost la înălțimea așteptărilor. Iată dar cum despărțirea lovește nu numai pe soții despărțiți, dar și interesele generale ale neamului, care are nevoie de fii cu o creștere cât mai aleasă. Creșterea copiilor mai ales în vârsta fragedă este încredințată mamei. Ea cu sprijinul capului familiei, tatăl și pătrunși de simțământul datoriei vor da din fiii lor cetățeni destoinici neamului. Despre rolul femeii ca mamă ne vom ocupa în cele ce urmează.

Mama. Adevăratul scop al căsniciei se ajunge când soțul și soția devin părinți. Nașterea de fii a fost binecuvântată de Dumnezeu încă dela început : „Și i au binecuvântat pe ei Dumnezeu zicând : creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pe el” (Geneza I, 28). Odată intrată în căsnicie femeia trebuie să se gândească la îndatoririle ei de mamă. Prin oficiul de mamă pe femeie Dumnezeu o înalță, devenind împreună lucrătoare cu dânsul și în această înaltă demnitate trebuie să fie pătrunsă de aceea dragoste care o face capabilă de sacrificiu. Nu trebuie să se dea înapoi din fața ori cărui sacrificiu ce i s'ar cere cu nașterea, creșterea, educația fiilor lor, având în vedere scopul ce-l urmărește. În dureri naște femeia, dar ea este capabilă de sacrificiu, la bucuria că va da om pe lume, ne spune Sf. Evanghelie. Nu mai vorbim de nopțile de veghe la capul copilășului, ca și de durerile pricinuite când este bolnav. Odată cu creșterea trupului, mama trebuie să se îngrijească și de intelectul și sufletul copilului. Pe lângă alte noțiuni prin care să desvolte inteligența copilului, mama trebuie să-i dea cunoștinți potrivite minții lui despre Dumnezeu, biserică, rugăciune, să-l învețe să se închine, aceste prime noțiuni prințând și imprimându-se minunat în sufletul fraged și curat al copilului. Când mama observă înclinațiuni rele la copii săi,

nu va șovăi să întrebuințeze pe lângă mustrări și lovire. În Proverbe găsim : Cel ce iubește varga, urăște pe fiul său. De ce copilul crește tot mai încordată trebuie să fie atenția mamei asupra lui. În copil găsim foarte adesea imprimat caracterul părinților și al mamei în special. Cunoșcându-și slăbiciunile sale mama ușor poate îndrepta pe ale fiilor. Cu pregătirea solidă din casa părintească fii pot merge fără frică în mijlocul societății de unde să-și dobândească cunoștințele necesare pentru formarea lor.

Ei duc în spiritul și inima lor imprimat caracterul tare al mamei refractar la tot ce poate strica sufletul tânărului. Grea este sarcina mamei și mare răspundere, dar nu este mai puțin adevărat că mare este bucuria acelor fericite mame pe care Dumnezeu le învrednicește de copii buni, rod al ostenelelor lor. Ele se aseamănă în primul rând celei mai fericite mame, pe care de aproape două mii de ani laudă întreg neamul omenească Sfânta Născătoare de Dumnezeu. Istoria sfântă a Bisericii Creștine face amintire de o mulțime de mame ce și-au înțeles cu adevărat rolul în viață : Anthusa mama sfântului Ioan Chrisostom, care văduvă din tinerețe și-a închinat întreagă viață creșterii fiului său Ioan, care a minunat lumea întrergă cu învățăturile sale : „Mai bine soarele să se întunece decât gura lui Ion să tacă”, așa strigau credincioșii din Constantinopol. când sf. Ioan pleca în exil. Nona, mama sf. Grigore de Nazians, despre care chiar fiul său a spus : mama mea era dintr'o rasă sfântă Monica, mama fericitului Augustin, care reușește să tempereze caracterul aspru al fiului său moștenit dela tatăl său. făcând din el un bărbat profund supus poruncilor Bisericii și un învățător luminat al dumnezeiștilor scripturi. Admirând caracterul femeii creștine din veacurile primare sf. Ioan Chrisostom se exprimă : „Priviți ce-a făcut venirea lui Christos pe pământ ! Femeile ne întrec în moravuri nobile în căldură și pietate creștină, în dragostea către Christos, care a ridicat blestemul de pe femei”. Ca și în istoria bisericii creștine în istoria neamului nostru se găsesc femei ce și-au înțeles cu prisosință rolul lor în societate. Demnă de amintit alături de sfintele mame creștine de care am vorbit mai sus mama voevodului creștinătății Ștefan cel Mare. Jertfindu-și inima de mamă pentru datoria către Patrie, atunci când

fiul său rănit și invins căuta refugiu la Castel, cu un patriotism de puțini înțeles îl respinge cu cuvintele : „Du-te la oștire, pentru țară mori, și-ți va fi mormântul incununat cu flori”.

Altă pildă de profund sentiment religios găsim la Doamna Despina soția Domnului Neagoe Basarab, care pe lângă mamă bună și soție duiosă, a fost capabilă și de jertfe personale. Văzând că mănăstirea Curtea de Argeș nu se poate termina din lipsa banilor și a vândut toate podoabele sale femeiești, ca să poată termina mănăstirea Un rol covârșitor în istoria bisericii ortodoxe din Ardeal, l-a jucat Anastasia, mama fericitului întru pomenire Mitropolitul Andrei Șaguna. Viața întreagă ca și întreaga sa ființă și-a închinat-o copiilor săi, dând la timpuri de grea cumpănă, când catolicismul stătea gata să pună stăpânire pe întreaga conștiință română din Ardeal, un Mitropolit ca Andrei Șaguna. Aceleaș cuvinte de venerațiune pentru răposata în Domnul Domnița mama Prea Fericitului nostru Patriarh, despre care însuși Înalt Prea Sfinția Sa spune : „Cele mai puternice sentimente, cari mi au determinat viitorul, viața întreagă, le am dela neuitata mea mamă, o simplă țărăncă. dar înzestrată cu un adânc simț și o rară pricepere de educare a copiilor ei”.

În rezumat, adevăratul rol social al femeii în lumina învățăturilor sfintei noastre Biserici creștină-ortodoxă. se manifestă în toată splendoarea lui ca : fecioară, soție și mamă. A da femeii alte indeletniciri, așa după cum se încearcă societatea de astăzi, nesocotind de multe ori aspirațiunile ca și aptitudinile ei, este o greșală împotriva firii și să nu uităm vechiul proverb ce spune : „Nu forțați natura, că deveniți ridicoli”. Spre a scăpa lumea de ridicol, Biserica prin reprezentanții ei sfătuește pe cei ce se grăbesc de multe ori să ia hotărâri pripite, să lase femeia să se manifeste numai în cadrul înclinațiunilor ei firești, de voim ca puternicile ei sentimente. ca și toate însușirile personale cu care a înzestrat o Dumnezeu, să le pună cu folos în serviciul familiei, bisericii și neamului, iar nu să le cheltuiască în zadar.

Pr. Nic. Popescu Ogretin

C U G E T A R I

Dumnezeu a dat omului un termen scurt de trăit pe pământ și totuși, de acest scurt timp atârână întreaga veșnicie. Ar trebui să ne gândim neconținut la faptul, că avem mulți dușmani de învins, multe rele de împiedicat, multe primejdii de trecut, multe greutatea de biruit și mult bine de făcut.

Ierom Taylor

Viața cea mai plin trăită nu e aceea, în care omul își procură cea mai multă plăcere, cei mai mulți bani, cea mai mare putere, onoare și reputație ; ci aceia, în care un om ajunge mai om, în care săvârșește cele mai multe lucrări folositoare și îndeplinește cele mai multe datorii omenești.

S. Smiles

DRUM NOU

Cronica Preotesel

Problema, care a preocupat lumea dela venirea lui Hristos Dumnezeu pre pământ și nu va înceta s'o preocupe niciodată, a fost *binele general*, rezultat firesc al stării multumitoare individuale. Intre indivizi sunt mulți cari au ceiaze viața le cere ca necesar și câteodată chiar prisos; sunt iar mulți cari n'au și atunci *imperativul creștin* cere „să ajuți pe aproapele tău și să-l iubești ca pe tine însuși”.

Acest imperativ a fost îndelung studiat și împletit în firele gândirilor iscoditoare ale filosofilor, propovăduit de preoți și înfăptuit de mulți oameni; dar numai femeile l'au realizat din iubire.

În epoca medievală, stăpânele erau acelea care îndulceau suferințele celor stăpâniți de soții și părinții lor. Exemple, care amintesc aceste lucruri, sunt destule. Menționez numai pe cel din opera lui Negruzzi „Alex. Lăpușeanu”, când Domnița Ruxandra vine în genuchi și cu lacrimi în ochi să ceară soțului ei, încetarea persecuțiilor împotriva celor năpăstuiți din milă și iubire pentru orfanii și văduvele rămase.

În timpurile noastre tot femeile au fost acelea care au organizat tot felul de societăți filantropice cu scopul de a ajuta lumea nevoiașă, dar numai lumea nevoiașă a orașelor a putut și poate fi ajutată astfel. Pentru cei în suferință dela sate a fost numai alinarea, pe care o găsiă la casa preotului. Dela acesta un sfat și dela preoteasă un ajutor și o încurajare mai rar, căci înainte se păstra o tradiție în ceice privește căsătoria viitorului preot, care îndeobște luă de soție o fată tot de preot. Aceasta lucra ca ajutoare fidelă și tăcută a soțului din obișnuință, nu din pregătire,

Așa au stat lucrurile până la războiul din 1916, azi nu mai e tot așa, căci obiceiurile s'au schimbat și odată cu ele a început să se clatine și credința. Lucru trist, pentru că în alte vremi, după un război se clădeau biserici spre laudă și mulțumire lui Dumnezeu, pe când azi le părăsesc, amestecându-se în fel de fel de organizații sectare.

Prima și principala cauză e pseudo-cultura, care face pe naivi să socotească că fiecare poate pătrunde cu mintea chiar tainele dumnezeiești.

O altă cauză mai mică, dar destul de importantă, e și aceea că preoții au început să-și ia soții din medii sociale străine de preocupările care-i așteaptă, înstrăinându-și astfel locuința pentru credincioșii, cari altădată se simțeau aci mai bine ca la ei acasă și odată cu aceasta și puterea lui de influență a fost micșorată.

Nu e un roman „În slujbă adevărată” a lui Potapenko, ci o dramă adevărată și dureroasă, rezultată din conflictul sufleteșc al preotului Chiril, care luase de soție fata unui protopop — întrucâtva pregătită pentru viața ce o așteptă; — totuși nu poate înțelege pe deplin avântul soțului în misiunea căreia își pusese tot sufletul și atunci el e pus de împrejurări să aleagă între familia lui și familia mare a satului și din această luptă învinge datoria, care-l chiamă la sacrificiu și muncă, distrugându-și viața de om, căci soția și copilașul mic îl părăsesc.

Iată dar viața preotului ca om distrusă, cazurile acestea sunt rare, căci preotul și alege pe cea din urmă, consecință tristă a stărilor de fapt de azi.

Ei bine, acest lucru a fost prins de mintea ageră a câtorva preotese și atunci au început să propage printre celelalte ideia înfăptuirii unei Asociații, care să urmărească două scopuri: unul material, deoarece cu acesta se câștigă atenția mai ușor — de a se ajuta și familiile sărace ale preoților; altul, și acesta e cel mai important, de a se pregăti sufletește preoteasa; căci odată tradiția ruptă, nu mai e de nici un folos să regreti trecutul, ci e de dorit să pregătești un viitor solid și binefăcător.

Sigur că au întâmpinat ironii, neîncredere și mai ales nepăsare. Mi-amintesc chiar spiritul necugetat dintr'un articol al unui mare cotidian al nostru, în care spuneă că în curând soțiile tuturor funcționarilor se vor organiza

în asociații după funcția soților, având ca exemplu Asoc. Preoteselor. Acel, care-l scrisese, se vede că nu reflectase adânc la marea deosebire între celelalte funcții și rolul preotului.

Preotesele însă și-au văzut de drumul lor, și-au organizat activitatea în parohii, apropiind din nou pe credincioși de casa preotului, restabilindu-se astfel armonia de altă dată.

Această activitate se desfășoară în mod deosebit în Capitală și efectele sunt îndestul de cunoscute.

Asociația e mulțumită, dar nu pe deplin, urmează ca această pregătire sufletească să se răspândească la toate pretesele din România noastră iubită. Și cum lucrul nu e posibil ca prin viu graiu și exemplu văzut să se îndeplinească scopul urmărit, rămâne cuvântul scris, care să fie împrăștiat de revistele noastre religioase, aflătoare în casa fiecărui preot, luminând *Drumul nou*, pe care îl au de bătut pretesele noastre.

În scopul acesta toate pretesele, care doresc a colabora în vederea pregătirii sufletești a pretesei, vor căuta să desvolte subiectele lor conform cu artic. 3 al statutului Asociației.

a) Să contribuie la desăvârșirea educației spirituale a preteselor din punct de vedere creștin ortodox ;

b) Să contribuie la răspândirea principiilor creștinești printre credincioși, prin înfăptuirea învățăturilor evanghelice propovăduite de preot ;

c) Să determine pe preteasă a se devota operilor de asistență socială.

E o contribuție imperios necesară, căci nu e ușor lucru „să te faci tuturor toate ca pe toate să le dobândești”. Orice părere va fi bine primită și îndrumată, pentru a fi îndreptare tuturor, în jurnalele și revistele preotești, la care se institue o rubrică permanentă a pretesei.

Bucuria noastră e mare, fiindcă pretesele au pornit la un drum nou, pentru refacerea socială, cu iubirea în suflet și conduse de o disciplină precisă, menită să le asigure existența organizației.

Soarta societăților, care trăesc cât entuziasmul începutului, sau în cel mai fericit caz, cât viața înemeetorei, se datorește faptului că cele chemate să lucreze nu sunt serios pregătite în vederea scopului care le animă.

Nu aceasta va fi însă soarta Asoc. Preteselor ; deci spor la lucru și cu Dumnezeu înainte.

Sacotala Angelescu

P. S. Toate articolele se vor trimite pe adresa D-nei Angelescu la sediul Asoc. Preteselor Căminul Studențelor Str. Pitar-Moșu. Nr. 27.

MIȘCAREA MISIONARA

Cercul pastoral Telega. Duminică 18 Octombrie 1931 s'a ținut Cercul Pastoral în parohia Telega I Biserica Sfinții Voivozi. Cucernicii preoți din Cerc au oficiat în sobor Sfânta Liturghie ; Cântăreții au cântat Utrenia, iar răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul bisericii și de un număr de mai mult de o sută de credincioși, cari urmează regulat la Adunările religioase de Duminică după masă. Predica s'a ținut cu multă destoinicie—ca fond, formă și dicțiune—de cucernicul preot Dem. I. Dimitrescu dela parohia Brebu, desvoltând pericopa evanghelică a zilei.

A luat parte la Sf. Slujbă un mare număr de credincioși în frunte cu d-l Primar al comunei Mihalache Iorga Apostolache și d-l director al

școalei primare N. Stroilescu, funcționarii comunal, corpul didactic etc.

După serviciul liturgic s'a oficiat un parastas pentru telegeni morți în război și s'a împărțit în curtea bisericii pâine, brânză și câte un pahar cu vin.

Părintele I. Zinculescu făcând un călduros apel credincioșilor prezenți, s'a colectat : 543 lei pentru locuitorul telegean Petre Stancu, căruia i-a ars casa până'n temelii cu o zi mai înainte ; 500 lei pentru telegeanu Dumitru Al. Tudose, care se află prizonier în Rusia din vremea războiului și pe care ne silim a-l repatriă și lei 310 pentru tânărul Ion Gh. Moraru bolnav din Gura Vitioarei.

Masa s'a luat în mod țărănesc în casa parohului respectiv Păr. I. Zinculescu.

La ora 2^{1/2}, după masă s'a deschis conferința publică în Biserica Sf. Voivozi, printr'un polihroniu oficiat de Păr. D. Dimitrescu, răspunsurile fiind date de credincioși. Primul cuvânt a fost rostit de Păr. I. Zinculescu președintele cercului. A urmat apoi conferința Păr. D. Săvulescu paroh în Buștenari și care a dezvoltat subiectul „Importanța Sfintei Scripturi“, conferință bine studiată și întemeiată pe citate din V. și Noul Testament.

Adunarea a cântat: Apărătoarei Doamne, Cu noi este Dumazeu, Iubite-voi Doamne și Tatăl Nostru, iar la ora cinci s'a încheiat ședința printr'o cuvântare a Păr. I. Zinculescu, cu îndemn pentru cei de față de a fi păstrători ai regulilor Sfintei Biserici, respectoși și dornici de a afla învățăturile Sfintei Scripturi și ale Sfintei Tradițiuni.

CRONICA INTERNA

■ **Redeschiderea Bisericii parohiale „Cuv. Paraschiva“ din parohia Tecuci Calinderu-Teleorman.** Cu deosebită solemnitățe s'a făcut în ziua de 25 Oct. a. c. redeschiderea bisericii parohiale „Cuv. Paraschiva“ din parohia Tecuci-Kalinderu I Protopopiatul II Teleorman.

Serviciul divin s'a oficiat de P. C. Părinte Protopop Floru Ionescu înconjurat de un sobor de 5 c. preoți în asistența autorităților comunale, d-lor învățători cu elevii și enoriașilor acestei parohii.

La sfârșitul sf. Leturghii, P. C. P. Protopop a predicat poporului despre „Insemnătatea Bisericii“ pentru mântuirea noastră. În partea ultimă a cuvântării, P. C. Sa a scos în relief credința puternică, iubirea de neam și dragostea de Biserică a majorității boierilor noștri din trecut cari au ridicat în satele lor atâtea biserici mărețe în cari aducem, noi cei de astăzi slujbă lui Dumnezeu; după cum și în satul acesta răposatul în Domnul boier Lazăr Calinderu a ridicat acest, sf. Locaș în anul 1850.

Pe urmele lor, vrednice de amintire, să pășim și noi cei de azi ca să putem fi pildă urmașilor noștri în fapte bune și plăcute, lui Dumnezeu, cum ni se înfățișează astăzi fapta enoriașilor acestei comuni, cari, uitând pentru un moment grijile și nevoile acestei vieți pământești, și-au deschis punga, bogat și sărac, pentru Domnul, aducând Sf. Locaș la cinstea cuvenită.

După terminarea Sf. Slujbe, toți enoriașii comunei și din satele vecine au luat parte, după obiceiul creștinesc, la o masă comună în curtea și salele școalei de lângă Biserică.

La masa oficială a tostat cel dintii P. C. Părinte Protopop pentru I. P. S. Patriarh care ca un adevărat părinte sufletesc veghează zi și noapte pentru mântuirea fiilor săi și se bucură când ei se dau, la fapte bune și plăcute lui Dumnezeu.

Faptele bune răsar însă numai acolo unde între cei doi factori de lumină, preotul și învățătorul, există dragoste și armonie desăvârșită. P. C. Sa insistă mult asupra, solidarității dintre acești doi factori de lumină ai poporului și se bucură de legătura sufletească pe care a constatat-o întotdeauna la conducătorii din această parohie.

Tot în chestiunea armoniei dintre preot și învățător mai vorbesc d-nii: M. Popescu Directorul școalei, I. Iliescu învățător și fost deputat, pr. Radu Z. Popescu s. a.

Cinste se cuvine enoriașilor acestei comuni, că în vremuri așa de grele n'au uitat pe Dumnezeu.

Laudă păstorului sufletesc, care la vârsta de 70 ani și după o muncă de 50 ani la Altarul Domnului și-a dat ultima sa osteneală, dovedind prin aceasta că și-a iubit biserica pe care a servit-o.

■ În ziua de 26 Octombrie, ziua Sfântului Mucenic Dimitrie s'au înălțat crucile bisericii parohiale „Adormirea Maicii Domnului“ din Comuna Pătrouia, Județul Dâmbovița. Biserica cu o vechime de peste 200 de ani este declarată Monument istoric și cu toate că are o construcție solidă și artistică lucrată, ajunsese în timpul din urmă în nevoia urgentă de a fi reparată pe deantregul.

Prin stăruința preotului paroh Traian Gh. Ionescu ca și altor fruntași și oameni de bine s'a putut strânge suma de lei 300.000 cu cari s'a

început și sfârșit reparația exterioară, rămânând ca prin ajutorul lui Dumnezeu să se poată face și pictura în anul viitor.

Lucrările de reparație s'au săvârșit după devizul întocmit de D-l Arhitect St. Balș dela Onor. Comisie a Monumentelor istorice și sub supravegherea D sale, iar bătrâna biserică o podoabă și trumusețe este astăzi înaltă.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoți în frunte cu P. C. Sa Părintele Protopop Mihail Ionescu-Găești, după care s'a servit o masă în localul școalei, tuturor celor ce au luat parte la această prăsnuire între cari se poate deosebi multă lume streină de bune condițiuni de prin împrejurimi.

P. C. Protopop, luând cuvântul aduce laude Preotului Paroh Traian Ionescu sufletul strădaniei, arătându-l ca pe un vrednic slujitor al bisericii și cunoscut ca făcând parte dintre fruntașii preoției. Închină după aceea pentru înalt Prea Sfințitul Patriarh, iar întreaga adunare cântă „Mulți ani trăiască” după care *Preotul Traian Ionescu* răspunde mulțumind P. C. Protopop ca și tuturor preoților și oamenilor de bine cari au avut dragostea să ia parte la această solemnitate, arată bunavoința cu care a fost înconjurat de întreg satul ca și de alți drept credincioși pentru ajutorul lucrului bisericii și mulțumește cu bun cuvânt D-lui Director — institutor al școalei locale primare — Ștefan Ștefănescu care i-a fost de neprețuit ajutor, consiliului parohial și de inițiativă, etc. pentru tot concursul său arătat.

Își arată în sfârșit durerea sufletească în numele său personal ca fiu al Preotului Gheorghe Ionescu și ca următor al acestuia într-o preoție la biserică de astăzi este înfrumusețată și sârbătorită și arată că bătrânul său părinte se află în clipele de față pe patul de morții ori chiar mort și fără puțința deci de a se împărtași și Sf. Sa din bucuria obștească și dorința cea mai mare a vieții sale, aceia de a vedea biserică căreia a slujit peste 50 de ani în starea frumoasă de reparație în care se află astăzi. Sufletul său se va bucura în ceruri și se va despărți de trup împăcat duhovnicește că urmașul său i-a împlinit dorința și cu ochii săi a putut vedea înoindu-se casa Domnului.

■ În ziua de Sfântul Dumitru, către seară, cel ce a fost *Preotul Iconom Gheorghe Ionescu* își dă sufletul său în mâinile lui Dumnezeu, înconjurat de fii săi ce stau ingenuchiați și zdrobiți de durere lângă patul său.

Născut în Comuna vecină Crângurile, studiile seminarele și le-a făcut la seminarul din Buzău, după care absolvind 4 clase în anul 1876 și chiar în acel an se și căsătorește cu fiica Protopopului de Dâmbovița Nicolae Ionescu Parascheva din Com. Pătroaia și trecută către Domnul încă din anul 1926.

În anul 1877 este hirotonit preot de către

Arhiereul Calist pe seama parohiei Pătroaia unde păstorește până la 1 Ianuarie 1927, când iese la pensie încredințând grija pastoriei enoriașilor fiului său Pr. Traian Ionescu. Coboritor dintr-o familie de țărani modești însă credincioși, el atrage atenția Protopopului serios după vremuri Nicolae Ionescu care îi dă pe fica sa de soție și preotit, este crescut — întru cele preoțești — sub îndrumările și grija socrului său protopop care face dintr'nsul, fala de mai târziu a preoției de prin împrejurimi ca din întreg județul.

Preot desăvârșit, cu demnitate și seriozitate în slujbele sale religioase, este recunoscut pretutindeni sub numele de: „Popa Vâlvoare”. Eră iute și maiestos, iar vocea sa superbă eră fără egal în întreg ținutul și nu eră serviciu de înmormântare ori cununie ca dânsul să nu fie poftit pentru a oficia. Câți preoți tineri din comunele învecinate nu au fost ucenici ai slujbelor și cântărilor religioase săvârșite cu mult fast și demnitate de către el!

Înfățișare impozantă cu barba-i și părul albit de vremi părea un patriarh din străbune vremi insuflându-ți numai adânc respect și cucernicie.

A fost cinstit de administrația bisericească cu rangul de sachelar, econom și purtător de brâu roșu fiind mai în tot timpul proistos, iar cu prilejul jubileului de 50 de ani de preoție a fost frumos sărbătorit de către preoțimea din cercul său și județ, de administrația civilă și enoriașii săi.

La această prăsnuire a luat parte și Prea Cuv. Sa Părintele Arhimandrit Scriban care a și scris frumos făcând pomenire despre serbare în „Biserica Ortodoxă Română” (No. 3 - Martie 1927).

Ca pastor suflesc de peste 1/2 de veac al enoriașilor săi, cine poate grăi despre binecuvântările și îndrumările revărsate asupra vieții sufletești și trupesti a enoriașilor săi? De-a leagăn până la mormânt a condus pe fiecare binecuvântând și leagănul, culcușul conjugal, patul morții și sicriul. Iar ca cetățean și om al societății, cine nu cunoaște îndrumările date de Sf. Sa pentru cultură, cooperație, gospodărie etc.

Eră recunoscut pentru seriozitatea și sobrietatea vieții sale familiare. calități cu cari a știut să-și crească cei 13 copii în viață din 24 câți au fost cu toții și din cari a putut da societății oameni de folos. Fii săi: Colonel, Avocat, Agronomi, funcționari și preot fac cinstie familiei și societății.

Moare plâns de familia sa numeroasă, de satul său căruia a servit peste 50 de ani, de frații săi preoți și de toți ce ce l au cunoscut și apreciat, în vârstă de 78 ani. Este drept, vârsta îi eră înaintată, însă cine s'ar fi putut dispensa de îndrumările pentru viață, sfaturile și binecuvântările sale? Cine ar fi putut spune că doar cuvintele sale de: „Pace Vouă”, n'ar fi folosit?

A cerut să fie îngropat lângă altarul bisericii căreia și a închinat o viață întreagă și pe care a avut norocul s'o vadă reparată. Dorința i-a fost

implinită și în ziua de 28 Oct. c. a fost prohodit de un sobor de 12 preoți în frunte cu Prea Cuc. Protopopi: N. Popian din București, cari îi este rudă și P. C. Protopop Mihail Ionescu-Găești.

Popor mult l-a plâns luând parte la înmormântare, iar Cuv. Preoți: Mihail Popescu Valea-Mare și Pavel Popescu Gura-Foii au pomenit prin cuvântări frumoase de meritele celui dispărut.

Iată cum se duc figurile bătrâne ce au impodobit în chip măiestrit galeria preoției ortodoxe din trecut, iată cum creștinește se sfârșesc cei ce au servit cu credință lui Dumnezeu și ducând mai departe o dogmă, o credință și un ideal.

Să fim și noi cei tineri vrednici de pilda vieții lor preoțești și să ne rugăm cu toții pentru odihna lor.

■ **O asociație.** Absolvenții Seminarului Orfanilor din Răsboiu „Miron Patriarhul” din Câmpulung-Muşcel, s’au constituit într’o asociație.

Această asociație mică în felul ei și cu un caracter special are un dublu scop:

De a concura printr’o legătură sfântă și frățească, glorioasă și eroica jertfă a părinților noștri și de a întreține un cult sacru, noi fiilor, în sufletele noastre; de a arăta pretutindeni și întotdeauna, generațiilor prezente și viitoare că dacă suntem ceiace suntem, un popor liber și Independent, într’o Românie Mare, suntem numai grație sublimului lor sacrificiu, obligației și altruismului lor fără margini.

În această vreme, când jertfa părinților noștri nu formează decât subiect de discursuri bombastice la festivaluri și sărbători naționale și mijloc de strâns aplauze și felicitări, cel puțin noi să-le păstrăm o amintire vie și neprecupețită.

II În al doilea rând tindem prin asociația noastră și prin aceeași legătură indestructibilă, ce va dura tot timpul vieții noastre, la unificarea și canalizarea tuturor gândurilor noastre și întregii noastre activități pe acelaș drum de muncă de jertfă și de idealism al părinților noștri.

Neavând pe nimeni altul, care să se intereseze de soarta noastră și să ne susțină interesele noastre, trebuie ca noi între noi cari ne cun aștem suferințele și durerile să ne strângem sub acelaș steag, să ne solidarizăm în acelaș gând bun, să ne sprijinim, să ne sfătuim, să ne îmbărbătam reciproc.

Noi cei cari am petrecut cel mai frumos

timp al vieții noastre între zidurile lui (Seminarului Patriarhul Miron) evocatoare de timpurile pline de credință și evlavie ale Basarabilor, noi nu putem uita.

Un focar de lumină evanghelică, un centru de energie spirituală, o cetate creștină în adevăratul înțeles al cuvântului, înființat dintr’o adâncă și imperioasă necesitate prin înțelepciunea și sub oblăduirea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Miron, formând prin însuși existența sa un simbol al sacrificiului și idealismului, el va fi pentru noi, un loc de pelerinaj, de pioase reculegeri și de entuziaște indemnări.

Iată scopul asociației noastre.

SFÂNTUL SINOD

No. 1898

Inalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste avem onoare a Vă înainta în copie, spre a lua cunoștință, adresa Președintelui Consiliului de Miniștri No. 6227 din 7 Octombrie 1931.

Primiți Vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

Președinte Patriarh,

MIRON

Director,

† **TIT**

Copie după adresa președenției Consiliului de Miniștri No. 6227 din 7 Octombria 1931, înregistrată la No 161042/1931.

Domnule Secretar General,

Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor cu adresa No. 153434 1931, ne înaintează în original adresa Direcțiunii Generale a Arhivelor Statului cu No. 426/1921, prin care arată cu unele autorități vând agenților trimiși de Societatea de binefacere „Asociația Cercurilor de gospodine” și „Societatea pentru ocrotirea tineretelor fete” hârtie maculatură în baza dispozițiilor *Jurnalului Consiliului de Miniștri* No. 2613 1926 modificat prin *Jurnalul Consiliu* cu No. 196 1929.

Deoarece expresia „hârtie maculatură” are un sens vag autoritățile au vândut din arhivele lor agenților trimiși de cele două societăți de binefacere, acte vechi și importante și după cum arată dir. Generală a Arhivelor Statului prin adresa citată mai sus, unele autorități din provincie au dat întreg materialul arhivistice dintre ani 1832 1865, sub titlul de hârtie maculatură.

DI. Președinte al Consiliului vă rog să binevoiți a dispune să se facă cunoscut tuturor Di-

recțiunilor, Servicilor, Casele și Regiilor Autonome ce depind de Departamentul D-voastră să oprească vânzarea de hârtie maculatură în toată țara până la întocmirea unui nou Jurnal de Consiliu care va stabili noile norme de clasare și de vânzare a hârtiei maculatură.

Secretar General

(ss) Vlăchide

Șeful Serviciului

(ss) Demetriade

p. conformitate,

Circulara Nr. 9824.

Prea Cucernice Părinte,

Vă aducem la cunoștință că Sf. Sinod în ședința sa dela 24 Oct. a. c. reluând în discuție chestiunea înființării unei biserici române, cu cămin, la Ierusalem și în dorința ca această idee să poată ajunge a fi îndeplinită, a luat următoarea hotărâre:

„Toate episcopii sunt rugate a continua colecta prin listele de subscripție trimise, pentru biserica și căminul românesc la Ierusalem”.

Cum listele de subscripție la care se referă această hotărâre, v'au fost înaintate, vă invităm a vă depune tot interesul ca aceste liste să fie răspândite cât mai mult printre credincioșii acelei protoerii, cu indemnul din partea preoților și organelor parohiale, să subscrie cât mai mulți pentru frumosul scop menționat mai sus.

Sumele colectate se vor înainta, împreună cu listele, Consiliului Central Bisericesc, însărcinat de Sf. Sinod cu centralizarea acestor sume.

p. Arhiepiscop și Mitropolit

† PLATON

Cons. Referent

EUGEN BĂRBULESCU

Circulara Nr. 9960.

Prea Cucernice Părinte,

Vă aducem la cunoștință — spre cele legale — hotărârea luată de Sf. Sinod în ședința sa dela 22 Octombrie a. c. privitoare la modul de pomeneire al episcopilor, Mitropolitilor și Patriarhului, la slujbele bisericești, în conformitate cu Sf. Canoane și practica bisericești noastre cu ocazia votării „Regulamentului pentru determinarea drepturilor Patriarhului și de funcționare a Sf. Sinod și anume:

„Preotul pomenește pe Episcopul său; Episcopul pe Mitropolitul său; Mitropolitii pe Patriarh și Patriarhul pe ceilalți Patriarhi și pe membrii Sf. Sinod”.

p. Arhiepiscop și Mitropolit

† PLATON

Cons. Referent

EUGEN BĂRBULESCU

Copie, după adresa Minist. Instr. Publice și al Cultelor către Ministerul de Interne.

11 Septembrie 1931.

No. 120185/12365/930.

Domnule Ministru,

În conformitate cu art. 24 al. 4 din legea pentru regimul general al cultelor, modificat prin art. 3 din legea pentru modificarea unor articole din legea pentru regimul general al cultelor (Legea Vlad), îndreptățirea de a acorda autorizații pentru funcționarea Asociațiilor Religioase o are Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor.

Fostul Preot, Popescu Tudor acționează într-o asociație religioasă cu sediul în Str. Carol Davila No. 88, București, în baza unei autorizații de conferențiar pentru Evanghelie, liberată de Ministerul de Interne în legătură cu adresa Ministerului Cultelor și Artelor cu No. 17949/1925.

D-sa a depășit în decursul activității sale atribuțiile de conferențiar pentru Evanghelie, ajungând la manifestări și propagandă religioasă într-o asociație, care supusă dispozițiilor legii regimului general al cultelor și de competența Ministerului Instrucțiunii Publice și al Cultelor.

Ca urmare la cele expuse mai sus, avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune să se retragă orice autorizație de conferențiar pentru Evanghelie dată de Ministerul de Interne D-lui Popescu Tudor.

p. Ministru

(ss) St. Brădișteanu

p. Consilier

(ss) Anton Pepa

Mișcarea în Cler

Preoți: Numiri, Decese, reînegrări Demisii.

1 Oct. — 1 Noemb. 1931

7). Pr. Dimitrie Ștefănescu Râncezi Prahova a încetat din viață în ziua de 15 Septembrie a. c.

CÂNTĂREȚI

1. Ioan M. Gogan, se numește pe 1 Oct. a. c. în postul de cântăreț II la bis. Sf. Voivozi București, în locul D-lui Vasile I. Mihalache care trece pe aceeași dată în postul I, devenit vacant pe 1 Maiu a. c. prin demisia lui Dobre I. Frone.

2. Gheorghe N. Niță, se numește pe 1 Sep. a. c. cântăreț la bis. Butoiu D-șița, în locul titularului Mircea Popescu, demisionat pe aceeași dată.

3. Const. Tican, cântăreț la biserica Suslănești Muscel a revenit asupra demisiei date pe 1 Ianuarie a. c., fiind reînegrat chiar pe aceeași dată, intru cât a făcut serviciu neîntrerupt.